

[Tastesen]

stiania en realitet. Der var på det tidspunkt ingen udsigt til, at området inden for en overskuelig tid skulle tages i brug til andet formål. Regeringen besluttede sig for den 31. maj 1972 at acceptere brugen af området, og jeg citerer fra udskriften af højesteretsdommen:

»Ved indgåelsen af den foreløbige aftale af 31. marts 1972 godkendte forsvarsministeriet, at beboelsen fortsatte.«

Efter min fortolkning er der ingen af Christianias beboere, der er indflyttet efter den 31. maj 1972, der har taget sig selv til rette. Indtil 1. april 1976 har opholdet været accepteret af skiftende regeringer. Efter dette tidspunkt har fraflytningen haft opsættende virkning på grund af de førte retssager.

Langt den overvejende part af dem, som i dag bor i Christiania, har altså ikke været medvirkende ved de ulovligheder, der fandt sted i forbindelse med indflytningen i 1971. Desværre har det ikke i den mellemliggende tid været muligt at få et folketingsflertal til at acceptere de nødvendige bevillinger til den istandsættelse, der var brug for. Dette er jo årsagen til, at der findes en række problemer med hensyn til bygningsvedligeholdelse, brandsikkerhed, sundhedsforhold osv. Disse problemer må og skal løses, hvis en fortsat beboelse af Christiania skal være mulig.

Perioden frem til højesteretsdommen og folketingsdebatten i dag har været præget af stor usikkerhed. Lad mig gentage, hvad jeg sagde som motivering for denne forespørgsel: det ikke at træffe nogen politisk beslutning i dag, det er også at træffe en politisk beslutning, nemlig rydning af Christiania, uden at vi derved giver et stort antal mennesker en bedre tilværelse. Vi ved, at der vil gå op til 3 år, før ibrugtagning bliver aktuel til andet formål. Ved en beslutning om rydning nu vil vi prisgive et stort antal mennesker, for hvem Christiania har været en overlevelsesomme. Det drejer sig for en stor part om mennesker, der har været trængt så langt ud på et sidespor i vort samfund, at de fleste medlemmer af dette høje ting kan få svært ved at forestille sig den sociale virkelighed, vi i givet fald vil drive dem ud i.

I dagene siden højesteretsdommen har der været talt om den krænkelse af retsbevidstheden, som har fundet sted, og der har været sagt, at regeringen var ubeslutsom og svag. Lad mig svare, at en regering, der viser et

menneskeligt ansigt, ikke er nogen svag regering.

Vi har en højesteret, og dens afgørelse skal respekteres, men højesteret har ikke taget stilling til, om man skal iværksætte fogedsagen over for Christiania; det er en afgørelse, regeringen træffer efter at have rådført sig med folketinget.

Vi mener i socialdemokratiet, at situationen kræver af os, at vi viser den fornødne menneskelige tolerance. Det er at vise menneskelig rimelighed, at man kan fortsætte beboelsen, så længe området ikke bruges til andet formål.

Forudsætningen for, at Christiania kan bebos indtil videre, er dog, at staten som husvært opfylder sine forpligtelser over for Københavns kommune. Hertil kræves nødvendige bevillinger fra folketingets finansudvalg inden for de rimelige rammer, som forsvarsministeren har nævnt i sin redegørelse.

Jeg må her opholde mig ved en betingelse, der er meget væsentlig for, at folketinget og dermed flertallet i befolkningen kan acceptere en fortsat beboelse, nemlig: christianitterne må på linje med den øvrige befolkning opfylde deres forpligtelser med hensyn til at betale for den offentlige service, de modtager. Jeg skal ikke her komme ind på, under hvilken form dette skal ske; herom har der været flere tanker fremme i den offentlige debat, bl. a. fremsat af tidligere forsvarsminister Erling Brøndum og støttet af hr. Bertel Haarder. Afgørende er, at alle muligheder bliver prøvet.

Et samarbejde mellem de tre parter, der er stærkest berørt i denne sag, er nødvendigt, hvis vi skal sikre en rolig og fornuftig udvikling omkring Christiania. Derfor bør man, næsten uanset hvilken beslutning dette folketing træffer, oprette kontakt mellem regeringen, Københavns kommune og, i det omfang det er muligt, med beboerne i Christiania.

Lad mig slutte med at sige, at Christiania har været en menneskelig udfordring til alle os, der har vort på det tørre i det etablerede samfund. Christiania er et brud på samfundsnormerne, Christiania er i strid med vore partiprogrammer, det kræver frisind af os at acceptere, at en gruppe mennesker har valgt at løse deres problemer så langt som muligt på egne betingelser og i nogen grad på trods af samfundet. Alt taget i betragtning